

Kurier ZOO



1 GRUDNIA 2019 R. NR 1/2019



Fot. Kasia Kay Królik (2)

Już w niedzielę 8 grudnia

„Mikołajkowe ZOO”

jakie MY możemy dać PREZENTY ZWIERZĘTOM?

Podarujmy im w tym roku coś **WYJĄTKOWEGO**, co będzie miało znaczenie dla każdego zwierzęcia, nie tylko mieszkającego w ZOO.

Ogólnoświatowe panowanie jednego gatunku (człowieka) ma wpływ na bioróżnorodność. Globalne ocieplenie wywołane przez człowieka już jest bardzo szybkie, a prognozuje się, że jeszcze przyspieszy.

Co możemy zrobić aby przeciwdziałać zmianom klimatu?

Całkiem sporo: zmniejszyć zużycie wody na co dzień, ilość odpadów, emisję CO₂.

I te działania to właśnie nasz PREZENT dla ZWIERZĄT, dlatego:

- gaś światło wychodząc z pokoju
- używaj żarówek energooszczędnych
- nie oświetlaj niepotrzebnie całego mieszkania
- nie zostawiaj nieużywanych urządzeń w gniazdkach
- przejeżdż się rowerem, zamiast samochodem
- nie musisz być wege, ale ogranicz spożycie mięsa
- wybieraj produkty lokalne, zamiast tych przywożonych z daleka - dzięki temu zmniejszysz swój ślad węglowy*, (bo produkty nie są transportowane z daleka).

*Ślad węglowy to suma emisji gazów cieplarnianych, jaką ktoś lub coś wywołuje - zarówno w sposób bezpośredni, jak i pośredni. W przypadku człowieka jest to koszt, jaki środowisko ponosi w związku z naszym życiem i konsumpcją. Tutaj jest

kalkulator ONZ dzięki któremu możesz obliczyć swój ślad węglowy: <https://offset.climateneutralnow.org/footprintcalc>

- segreguj odpady. Przewodnik jak to zrobić znajdziesz tutaj: <https://czysta.um.warszawa.pl/jak-segregowac-odpady>

- nie kupuj wody w plastikowych butelkach - noś własną i napełnij ją kranówką. „Warszawska kranówka jest wodą średniozmineralizowaną, co oznacza, że w jednym litrze uzdatnionej wody znajduje się około 10 mg magnezu oraz 66 mg wap-

nia - pierwiastków odpowiedzialnych za prawidłowe funkcjonowanie naszego organizmu.”

źródło: <http://warszawskakranowka.pl/warszawska-kranowka-wiecej-niz-h2o>

<https://www.mpwik.com.pl/view/jakosc-naszej-wody>

- ogranicz zakupy w plastikowych opakowaniach
 - noś własne torby na zakupy
 - wybieraj produkty w opakowaniach zwrotnych
 - nie wstawiaj ciepłych potraw do lodówki
 - gotuj w garnkach pod przykryciem
 - gotuj tylko taką ilość wody, jaka jest Ci potrzebna
- Na podstawie „Nauka w Polsce”, „Nauka o klimacie”

Drobnych rzeczy, które możemy robić na co dzień dla środowiska jest mnóstwo. Nawet jeśli są to bardzo małe gesty i mamy wrażenie, że niewiele zmieniają nie wolno ich zaprzestawać!

MAŁY GEST WYKONANY PRZEZ MILION OSÓB ZROBI OGROMNĄ RÓŻNICĘ.

„Mikołajkowe ZOO”

jakie prezenty OPIEKUNOWIE podarują swoim podopiecznym?

Wspaniałymi prezentami dla zwierząt są różnego rodzaju wzbogacenia przygotowywane przez Opiekunów.

CZY WIECIE DLACZEGO:

- na wybiegach słoni jest kilka rodzajów i kolorów gliny, góra piachu, stos patyków, wisi wielka kula posmarowana majonezem?
- u małp kapucynek żółto brzuchych wiszą liny, drabinki, leżą piłki?
- u żyraf jest wysoko umieszczony kosz z jedzeniem?
- na dachu domku ursonów leży garść trawy?
- na wybiegu goryli są pomalowane szyby, leżą polarowe kocyki, płócienne worki, a nasi podopieczni słuchają utworów Chopina czy Bethoveena?



Zarówno dieta, jak i sposób podania pożywienia słoniom powinny być zróżnicowane

Zajmują zwierzę, pobudzają jego motorykę, myślenie ale i scalają grupę, doprowadzają do współpracy, nie mogą wprowadzać sytuacji konfliktowych.

Jednym ze wzbogaceń jest keyboard...

Tak, słon może go pomacać, a przy dotknięciu powstaje dźwięk, to jest dla niego ciekawe. Poza tym

Te i inne elementy na wybiegach są ważnymi wzbogaceniami środowiskowymi zwierząt. Mogą to być także: zmiana urzędzenia wybiegu, np. większa liczba drzew i krzewów, naturalne kryjówki, jak jaskinie, tunele, ale także różnego rodzaju urzędzenia, np. prysznic na wybiegu u nosorożca Kuby, czy automatyczne karmniki na wybiegu słoni. Te wzbogacenia stymulują zachowania, pobudzają do myślenia, redukują stres. Stosowane są też bodźce dźwiękowe, zapachowe, zmienia się harmonogram i sposób podawania posiłków, wprowadza się nowe karmy. Zwiedzający także są swego rodzaju wzbogaceniem, bo każdy wygląda i zachowuje się inaczej. Nie tylko zwiedzający obserwują zwierzęta, także zwierzęta patrzają na gości.

Ważne jest aby zastanowić się do czego dana zmiana środowiskowa będzie służyć. Np. ukrycie orzecha pod stosem patyków na wybiegu słoni skusi je do poszukiwań, dłuższego żerowania zakończonych nagrodą, czyli orzechem wyjętym spod gałęzi. No właśnie, to wszystko nie jest takie proste, dlatego poprosiliśmy specjalistę z Warszawskiego ZOO o wyjaśnienie:

Jakie są stosowane wzbogacenia u słoni?

Patryk: Przyjmuje się 5 kategorii wzbogaceń, ale każda z kategorii (sensoryczne, fizyczne, etc) się przenika.

U słoni jako zwierząt roślinożernych stosuje się głównie wzbogacenia pokarmowe, jeśli chodzi o indywidualne osobniki. Słonie główną część swojego czasu spędzają na żerowaniu, szukaniu jedzenia, wykopywaniu jedzenia,

sięganiu po nie, a potem jedzeniu i trawieniu. Jednocześnie jest to grupa indywidualistów, nie spokrewnionych ze sobą, która musi tworzyć dogadujący się ze sobą zespół. Dlatego trzeba robić wszystko aby nie dość, że dostosować wzbogacenia do osobnika (jego możliwości, wieku, masy ciała, diety) to jeszcze do grupy, bo każdy osobnik nie może być oddzielony na dłużej niż kilka godzin od reszty. Dlatego mamy rozpisany na tablicy program wzbogaceń na miesiąc do przodu.

Czy słonie mają swój plan dnia?

Tak, oprócz tego, że słonie przebywają w środku lub na zewnątrz i zajmują się sobą, również sporo czasu spędzają z Opiekunami na treningu medycznym (to też jest forma wzbogacenia). To wszystko też zajmuje sporo czasu.

Jak można by w skrócie opisać rolę wzbogaceń?



Najstarsza samica Erna odbiera swój prezent

Fot. Patryk Pyciński (7)



UWAGA! Jesteście ciekawi kto zapada w najdłuższy zimowy sen?

Już w s

Słonie uwielbiają bawić się piłkami

Na wybieg stoni regularnie dowożony jest świeży piasek



Oprócz piasku na wybieg jest przywożona glina w różnych kolorach



puszczamy im muzykę. To też jest interesujące, bo większość muzyki będącej formą wzbogacenia jest dobrana bardziej pod człowieka. Zwierzę woli zupełnie inne dźwięki i np. dźwięk nadawania sygnałem Morse'a jest dla stonia dużo ciekawszy niż słuchanie muzyki. Czyli kompozytor słoń stworzyłby zupełnie coś innego niż kompozytor człowiek, ale chyba nie bardzo nam by się to podobało...

Kolejnym wzbogaceniem jest lustro postawione na wybiegu...

Postawienie i przymocowanie plastikowych lusterek do ściany działa świetnie jako wzbogacenie, głównie chodzi o to, że słoń widzi więcej.

Jakiego jeszcze rodzaju wzbogacenia są dla stoni super zabawą?

Na przykład aportowanie, czy lanie wody do jakiegoś pojemnika jest dla stoni super zabawą.

Czy masz swoich ulubionych uczniów?

Treningi są dostosowane do Opiekuna i do stonia, każdy Opiekun ma na dłuższy czas przypisanego stonia do treningu, ze względu na to, że mają zbliżone charaktery, lub w podobny sposób się porozumiewają. I np. osoba ekspresywna nie dogada się ze stoniem introwertycznym i odwrotnie. Mamy stonia (to Buba), który jest bardzo wyluzowany, niespecjalnie czasami ma ochotę kontaktować z Opiekunem i pracuje też z opiekunem „wychillowanym”, z dużą cierpliwością. Mamy stonia, który nie znosi powolnych czynności, monotonii i trzeba stanow-

czo, płynnie i szybko podchodzić do treningu. Tak się pracuje z Erną. Z kolei Fryderyka bardzo szybko się nudzi, podobnie Erna.

Po co stoniom piasek na wybiegu, albo plastry ogórka w basenie?

Słoń wchodzi na tę górę piasku, bo więcej z niej widzi, np. szympansy naprzeciwno. To jest także wzbogacenie. Górka służy również do zjeżdżania na kolanach, ale można też leżeć na piasku. Piasek jest elementem wzbogacenia, ale nie jedynym. Są też sterty gałęzi, wyglądające nieciekawie dla zwiedzających, ale odgrywają kluczową rolę, bo wrzucenie tam granulatu czy orzechów to wspaniała zabawa w poszukiwanie przysmaków, zajmująca stoniom sporo czasu. No i mamy taką sytuację, kiedy słoń słoń godzinę siedzi i ślęczy aby znaleźć orzech. Wzbogaceniem są też kłody czy pokrojone plastry ogórka wrzucane do basenu zewnętrznego. To motywuje stonie do działania, bo biorą gałąź i robią fale na wodzie aby przybliżyć plastry ogórka.

A jak wygląda interakcja z Opiekunem?

Jest bardzo ważna, Opiekun jest w stanie zmienić modulację głosu, pobic, schować się, włożyć koszulkę w innym kolorze, a to mega

motywuje. Treningi, kąpanie stonia, robienie kopyt, mówienie do stonia, zmiana modulacji głosu, bawienie się w 3 kubki to największa frajda. **Opiekun to najlepsze wzbogacenie**, obserwuje i analizuje wszystko to co robi słoń.

Po co dodacie plasterki cytryny?

Cytryna w poidłach to bodziec smakowy, robimy też naszym stoniom 4 rodzaje herbaty w 4 poidłach, wtedy każdy może wybrać sobie co lubi, np. Buba lubi zieloną herbatę, której nie toleruje Erna, dodajemy również plastry pomarańczy, ogórków, imbir.

Boje jachtowe na wybiegu to chyba super zabawka dla stoni?

...

Tak początkowo sądziliśmy, ale stonie się nimi nie interesowały, dopiero kiedy posmarowaliśmy je majonezem, masłem orzechowym, cynamonem to wtedy stały się super zabawką.

Czy stonie nudzą się tymi zabawkami?

Tak, wzbogacenia trzeba podmieniać i wymieniać co jakiś czas, piłka leżąca dwa tygodnie na wybiegu nie jest wzbogaceniem.

Te wzbogacenia są szczególnie istotne w małych grupach stoni, większa grupa sama się sobą zajmuje, jest też więcej interakcji pomiędzy stoniami, więcej bodźców które same generują. Dlatego w małych

grupach stoni to Opiekunowie stają się częścią sta-da.

Co jeszcze możemy zrobić dla zwierząt?

W Ptaszarni będziecie mogli podpisać się pod listem z apelem o powstrzymanie polowań we Francji na rzadkie i chronione w Polsce gatunki ptaków. Z końcem lata wiele naszych ptaków zaczyna swoje wędrówki do

rejonów gdzie łatwiej zdobyć pożywienie i wybierają na zimowisko nie tylko Afrykę, ale też bogate w pokarm atlantyckie wybrzeże Francji. Trafiają tam na szczyt polowań – co roku ginie 18 milionów ptaków, wiele umiera z powodu

odniesionych ran i zakażeń. Te ptaki to kuliki wielkie, których w całym kraju jest około 250 par, krwawodzioby, czajki, bataliony, słonki, kszyki, rycyki. Koniecznie zobaczcie kilka z nich w naszym ZOO.



Kulik wielki z naszego zoo

Zabawmy się w Świętego Mikołaja! Zróbmy prezent mieszkańcom ZOO



Drogi św. Mikołaju,



w tym roku byłyśmy bardzo grzeczne. Bardzo ucieszyłyby nas takie prezenty jak:

Pychotki pod postacią suszonych owoców (**morele, figi, daktyle, rodzynki, żurawina**), **orzechy** (**migdały, brazylijskie, nerkowce, laskowe**), **biszkopty i suchary** - najlepiej bez cukru, **dżemiki** różne, **musli** smakowe, **płatki śniadaniowe** (rozmaita smaki i tekstury).

Otulacze pod postacią **kocyków, poszewek, wiaderka** (plastikowe a hitem byłyby silikonowe), nowe **piłki** sportowe czyli twarde (gumowe lubimy dziurawić), pluszowe, średniej wielkości **misie, kubeczki i talerzyki** plastikowe (z twardego plastiku jak zastawa dziecięca), **zestaw do sprzątnia** dla Lucy.

Dziękujemy za zaangażowanie, Szymki



Ciekawe co znajdzie w worku od Świętego Mikołaja?

PLAN MIKOŁAJKOWEGO ZOO 8 grudnia 2019 r.

godzina	miejsce	co się będzie działo
10.00	wybieg nosorożca	przygotowywanie szaszłyków z warzyw
10.30	słoniarnia	wzbogacenia środowiskowe
11.30	akwarium	karmienie piranii
12.00	akwarium	karmienie koników morskich
12.15	ptaszarnia	kea rozpakowuje prezent
12.50	hipopotamiarnia	karmienie hipopotamów
13.15	pawilon bezkręgowców	karmienie karaczanów
13.45	żyrafiarnia i wybieg bongo	wzbogacenia środowiskowe
14.00	wybieg lwa	wzbogacenia środowiskowe
14.30	pawilon małp człekokształtnych	malowanie szyb wzbogacenia pokarmowe zbieranie prezentów

*Kochany
Święty Mikołaju,*

nie możemy już doczekać się Twojej wizyty! Jako bardzo grzeczne gorylki chcielibyśmy dostać pyszne **orzeszki** w każdej formie (**fistaszki, laskowe, nerkowce, ziemne**). Uwielbiamy też **rodzynki i żurawinę**. Będziemy cieszyć się z **piłeczek**, bo ich nigdy za wiele i czasem z radości potrafimy ścisnąć je zbyt mocno i szybko piłeczkę zniszczyć. Bardzo lubimy też **kocyki**, bo budujemy z nich wieczorem gniazda, żeby spało nam się mięciutko całą noc. Gdy dni robią się chłodne zabieramy kocyki ze sobą na dwór. Radość ogromną sprawiają nam też **wiaderka**, bo lubimy nosić w nich wodę.

*Mamy nadzieję, że nas odwiedzisz!
Azizi, Bwana i Viking*



W kocykach od Warszawiaków śpi mi się najlepiej.

Na prezenty nasi wolontariusze będą czekać w pawilonie małp człekokształtnych 8 GRUDNIA od godziny 10.00. Wszystkie rzeczy powinny być nowe, a artykuły spożywcze tylko w oryginalnych opakowaniach. **DZIĘKUJEMY!**